

Działania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Skawinie

W Skawinie kompleksowe działania w kierunku ograniczenia uciążliwości ze strony zakładów przemysłowych rozpoczęto w roku 2016, ze szczególnym uwzględnieniem emisji z obszarów po byłej hucie aluminium. Zwrócono szczególną uwagę na emisję pyłów i zawartych w nich metali ciężkich i benzo(a)pirenu.

Zakład Valeo zlokalizowany jest w granicach administracyjnych miasta Skawina. W zasięgu bezpośredniego oddziaływania zakładu znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, a dalej w promieniu do 750 m znajdują się również zabudowania budynków wielorodzinnych jak i użyteczności publicznej. Lokalizacja ta jest przyczyną wielu skarg mieszkańców Skawiny na uciążliwą działalność Valeo Autosystemy Sp. z o.o., głównie w zakresie emisji odorów i hałasu.

WIOŚ w ciągu ostatnich trzech lat przeprowadził 12 kontroli w Valeo. W roku 2017, 2018 i 2019 wykazywaliśmy podczas kontroli naruszenia i wydawaliśmy zarządzenia pokontrolne.

W dniach 28.06 – 08.08.2019 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przeprowadził kompleksową kontrolę Valeo Autosystemy Sp. z o.o. Systemy Chłodzenia Silnika. Kontrola ta wykazała naruszenia warunków decyzji Starosty Krakowskiego w zakresie emisji substancji nieujętych w pozwoleniu. Spółka została zobowiązana w zarządzeniach pokontrolnych WIOŚ do uregulowania stanu formalno-prawnego w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Przedłożony w dniu 27 lutego 2020 roku wniosek o wydanie nowego pozwolenia jest wypełnieniem zaleceń pokontrolnych nałożonych na spółkę przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Krakowie

W okresie, od II połowy lipca do 9 września 2019 r., Inspekcja Ochrony Środowiska badała stężenia LZO w różnych punktach na terenie Skawiny (na stacji Ogrody, w strefie przemysłowej – ul. Piłsudskiego oraz w centrum Skawiny) – stężenia LZO utrzymywały się w badanym okresie na niskim poziomie.

Dodatkowo, Burmistrz Miasta i Gminy Skawina pismem z dnia 14.05.2019 r. wystąpił do Starosty Krakowskiego o zobowiązanie zakładu VALEO Autosystemy Sp. z o.o. Systemy Chłodzenia Silnika, do wykonania przeglądu ekologicznego. Po przeprowadzeniu postępowania i zebraniu materiału dowodowego w sprawie, w dniu 5 września 2019 r., Starosta Krakowski kierując się zapisem art. 237 ustawy Prawo ochrony środowiska wydał decyzję nakładającą na Spółkę Valeo Autosystemy Sp. z o.o. obowiązek sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego dla instalacji do produkcji chłodziw i skraplaczy. Konieczność zastosowania tego przepisu była skutkiem narastającego problemu uciążliwości odorowych oraz skarg mieszkańców, kierowanych zarówno do Urzędu Miasta i Gminy Skawina, jak i do Starostwa Powiatowego w Krakowie. Uciążliwość ta potwierdzana była również w toku przeprowadzanych kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Celem opracowanej dokumentacji miała być merytoryczna i wnikliwa ocena stopnia uciążliwości odorowej zakładu i możliwości zastosowania w kolejnych etapach metod naprawczych zmierzających do redukcji negatywnego oddziaływania. Od decyzji Starosty Valeo Autosystemy Sp. z o.o. nie złożyło odwołania i w dniu 20 marca 2020 r., w wyznaczonym terminie, przedłożyło przegląd ekologiczny. Dokument ten stwierdza, że:

- pomiary wielkości emisji przeprowadzone w okresie, od czasu wydania ostatniego pozwolenia na emisję wykazały emisję większej liczby substancji niż ujęta w aktualnym pozwoleniu,
- w 14 próbach na 534 (wykonanych w latach 2015÷2020) pomiary wielkości emisji wykonane w okresie od czasu wydania ostatniego pozwolenia na emisję wykazały nieznacznie większą emisję niektórych substancji, niż określona w aktualnym pozwoleniu,
- wszystkie nowe substancje, nieuwzględnione w aktualnym pozwoleniu na emisję, zostały objęte złożonym w dn. 27 lutego 2020 r. wnioskiem o wydanie nowego pozwolenia na emisję,
- we wniosku o wydanie nowego pozwolenia na emisję, złożonym w dn. 27 lutego 2020 r. uwzględniono również możliwość większej emisji niektórych substancji,
- zgodnie z modelowaniem wykonanym we wniosku o wydanie nowego pozwolenia na emisję, emisja żadnej substancji nie powoduje poza terenem zakładu stężeń przekraczających poziomy dopuszczalne lub wartości odniesienia substancji, uwzględniając zarówno substancje nowe jak też większą emisję niektórych substancji niż określono w aktualnym pozwoleniu na emisję,
- modelowanie poziomów substancji odorowych w powietrzu wykazało, że zakład będzie emitował odory na tereny zabudowy mieszkaniowej przylegającej bezpośrednio od strony wschodniej i południowej do terenu zakładu częściej niż 8% czasu w skali roku, co wskazuje na potrzebę podjęcia przez zakład działań technicznych zmierzających do ograniczenia emisji substancji odorowych do powietrza i doprowadzenie przynajmniej do stanu, w którym zakład nie będzie powodował wyczuwalności odorowej w swoim otoczeniu na poziomie przekraczającym 8% czasu w skali roku,

Reasumując: przegląd ekologiczny potwierdził dotrzymanie poza terenem zakładu dopuszczalnych poziomów stężeń, dla każdego z emitowanych zanieczyszczeń, jednak analiza wykazała na tych terenach uciążliwość odorową powyżej akceptowalnej.

Ze względu na wskazywane przez WIOŚ istotne oddziaływanie odorowe, zakład przed sporządzeniem przeglądu ekologicznego podjął działania zmierzające do ograniczenia emisji tych substancji do powietrza poprzez zamontowanie urządzenia pracującego w technologii zimnej plazmy, do redukcji emisji związków organicznych (w tym substancji odorowych). Urządzenie zostało zamontowane na jednej z 7 linii produkcyjnych i przeprowadzone dotychczas pomiary określające jego skuteczność wykazały redukcję węglowodorów alifatycznych o około 80%, a redukcję węglowodorów aromatycznych od 70 do 90%. Ze względu na epidemię nie zdołano wykonać badań olfaktometrycznych. Jeśli także te badania potwierdzą skuteczność zastosowanego rozwiązania, sporządzony zostanie harmonogram montażu na wszystkich liniach produkcyjnych.

W toku postępowania w sprawie wydania pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, w dniu 10 marca 2020 r. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, powołując się na zapis art. 16a ust. 1, 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U z 2019 poz. 1355 z późn.zm.) zgłosił swój udział w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony.

W piśmie z dnia 11 maja 2020 r. wniósł uwagi, w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w ww. sprawie. W piśmie tym Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska

podnosi, że „przedstawiony przez Zarząd Valeo Autosystemy Sp. z o.o. Systemy Chłodzenia Silnika, wniosek o uaktualnienie pozwolenia na emisję do powietrza, nie tylko nie zakłada redukcji węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, które są przyczyną uciążliwości odorowej, ale zmierza do zalegalizowania jeszcze większych niż obecnie, dopuszczalnych poziomów emisyjnych dla tych substancji”

Uwzględniając uwagi Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz potwierdzoną w dokumentacji przeglądu ekologicznego uciążliwość odorową zakładu, Starosta Krakowski zwrócił się o przedłożenie harmonogramu dalszych działań ograniczających emisję do powietrza. Spółka w podanym terminie nie przedłożyła żadnego harmonogramu. Jednocześnie przedłożyła pismo z dnia 20 sierpnia 2020 r., w którym podtrzymuje swoje stanowisko w kwestii braku podstaw prawnych do żądania ww. harmonogramu. Wobec powyższego Starosta Krakowski postanowił wydać niniejsze pozwolenie z terminem obowiązywania do dnia 31.12.2021 r. W tym czasie spółka będzie mogła zbadać skuteczność zamontowanej instalacji zimnej plazmy i na tej podstawie przygotować plan dalszych działań zmierzających do eliminacji uciążliwości odorowych, zgodnie z ustaleniami przeglądu ekologicznego. Decyzję w tej sprawie wydano 28 sierpnia 2020 r.